

Vergaderjaar 2018–2019

29 325

Maatschappelijke Opvang

Nr. 95

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 17 december 2018

Iedereen moet kunnen meedoen. Maar meedoen is niet voor iedereen vanzelfsprekend. De afgelopen periode heb ik daar diverse indrukwekkende voorbeelden van gezien. Een student die depressief werd, moest stoppen met haar studie, schulden kreeg en daardoor haar huis kwijt raakte. Een jongvolwassene die samen met haar vriend en hond in een woonboot van nog geen acht vierkante meter zonder sanitair woont, omdat ze geen huis kan krijgen. Ik vind het schrijnend dat dit in een welvarend land als Nederland voorkomt. Daarom werk ik samen met diverse partijen aan het terugdringen van dakloosheid en aan de sociale inclusie van mensen die voor korte of langere tijd niet in staat zijn (op eigen wijze) mee te doen aan de samenleving. Het gaat om mensen met verschillende aandoeningen of beperkingen, en vaak ook levensproblemen als schulden, werkloosheid, etc. De complexiteit van de problemen vraagt om maatwerkoplossingen en goede samenwerking van alle betrokken partijen. Het advies van de commissie Toekomst beschermd wonen (oftewel de commissie Dannenberg) vormt daarbij het uitgangspunt: begeleiding en ondersteuning moet zoveel mogelijk in «gewone» woningen en wijken, in de eigen sociale omgeving van mensen, plaatsvinden en gericht zijn op herstel en zelfredzaamheid. Tegelijkertijd is een kleine groep mensen langdurig of blijvend aangewezen op een intramurale 7 x 24 uurs-woonvoorziening¹. Om de beoogde doelen te kunnen realiseren is een specifieke verdeling van middelen nodig.

Kernpunten van deze brief

In deze brief, die ik mede namens de Minister van BZK stuur, ga ik in op:

- de totstandkoming van het Actieprogramma Dak- en thuisloze jongeren en de thema's die ik een plek wil geven in dit programma;

¹ Er wordt gewerkt aan het openstellen van de Wet langdurige zorg voor de mensen met een psychische stoornis.

- de uitvoering van de meerjarenagenda beschermd wonen en maatschappelijke opvang, die in 2019 vol van start zal gaan;
- de ontwikkeling van het nieuwe verdeelmodel voor beschermd wonen, maatschappelijke opvang en begeleiding (nieuwe taken Wmo 2015) en het «Onderzoek externe in- en uitstroom beschermd wonen en maatschappelijke opvang» dat in dit kader is uitgevoerd;
- de trajecten en onderzoeken die zijn en worden uitgevoerd om de doelgroepen die gebruik maken van beschermd wonen en de maatschappelijke opvang beter in beeld te brengen;
- de uitkomsten van het onderzoek naar de landelijke toegankelijkheid van de maatschappelijke opvang, waaruit blijkt dat de landelijke toegankelijkheid nog onvoldoende is gewaarborgd, en de acties die ik de komende maanden onderneem;
- de acties die worden ondernomen om kinderen in de opvang beter te helpen;
- stand van zaken toezegging huurtoeslag voor mensen die beschermd of begeleid wonen via een instelling.

Actieprogramma Dak- en thuisloze jongeren

Tijdens de begrotingsbehandeling kondigde ik aan een Actieprogramma Dak- en thuisloze jongeren te starten (Handelingen II 2018/19, nr. 15, item 17). Ik vind dat alle jongeren een eerlijke start van hun volwassen leven verdienen. Het vormt een belangrijke basis voor de rest van hun leven. In 2016 waren ongeveer 10.700 jongeren van 18–27 jaar dak- en thuisloos. Een onacceptabel hoog aantal. De afgelopen jaren is meerdere malen onderzoek gedaan naar de oorzaken van dakloosheid onder jongeren. In 2017 heeft het Nederlands Jeugdinstituut in beeld gebracht welke acties moeten worden genomen om de belemmeringen weg te nemen waar jongeren tegenaan lopen. Veelgehoorde knelpunten zijn bijvoorbeeld de doorstroom naar betaalbare woningen, de kostendelersnorm² en het kunnen verkrijgen van een briefadres. Ook het «Onderzoek naar zwerfjongeren» van de SP bevat een tiental (deels hiermee overlappende) knelpunten. De knelpunten zijn dus grotendeels bekend. Nu is het tijd om ze op te lossen. De komende tijd ga ik hier met professionals en jongeren het gesprek over aan. Wat moet er gebeuren om in de praktijk het verschil te kunnen gaan maken? Wie is waarvoor aan zet? Daarbij betrek ik niet alleen de partijen op lokaal niveau, maar ook andere ministeries. Centrale thema's voor dit programma zijn voor mij het hebben van een woonplek, het creëren van voldoende kansen op een opleiding of op de arbeidsmarkt, het in staat zijn tot financiële zelfredzaamheid en het krijgen van voldoende zorg en ondersteuning. Daarbij heb ik – in aansluiting op het programma Zorg voor de Jeugd van de Minister van VWS – ook aandacht voor de overgang naar het 18^e levensjaar. Tevens wil ik met gemeenten gaan experimenteren in het bieden van levensbrede ondersteuning aan deze doelgroep. Mijn streven is de jongeren die aan de experimenten meedoen te volgen. Ik verwacht het Actieprogramma Dak- en thuisloze jongeren komend voorjaar vast te kunnen stellen. Dan zal ik het delen met uw Kamer.

Meerjarenagenda beschermd wonen en maatschappelijke opvang

Op 24 mei jl. heb ik uw Kamer de meerjarenagenda beschermd wonen en maatschappelijk opvang aangeboden (Kamerstuk 29 325, nr. 93). Deze meerjarenagenda is tot stand gekomen mede dankzij de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), het Netwerk Directeuren Sociaal Domein,

² De Minister van VWS heeft tijdens het wetgevingsoverleg Jeugd op 12 november jl. toegezegd dat de kostendelersnorm betrokken wordt bij het opstellen van dit Actieprogramma (Kamerstukken 35 000 XVI en 35 000 VII, nr. 107).

Divosa, Federatie Opvang, RIBW-Alliantie, GGZ Nederland, MIND, Werkplaats Cliënten Organisaties Maatschappelijke Opvang, Aedes, Zorgverzekeraars Nederland en het Schakelteam Personen met verward gedrag. Deze meerjarenagenda bevat de kernthema's waarop lokale, regionale en landelijke partijen intensiever willen samenwerken om de implementatie van de visie van de commissie Toekomst beschermd wonen te versnellen. De afgelopen maanden is gewerkt aan een concretisering van de ambities van de meerjarenagenda langs twee lijnen:

1. Versnelling van de lokale en regionale samenwerking
2. Landelijke ondersteuning van lokale en regionale partijen

Conform mijn toezegging tijdens het AO maatschappelijke opvang op 13 juni jl. informeer ik u hierbij over de concrete acties die voortvloeien uit de meerjarenagenda, inclusief hoe regio's hiermee aan de slag gaan.

Versnelling van de lokale en regionale samenwerking

Op dit moment werken 46 regio's aan de implementatie van de visie van de commissie Toekomst beschermd wonen. 44 regio's hebben inmiddels een regioplan waarin zij hun visie op de ondersteuning aan de doelgroep beschrijven. VWS gaat het gesprek aan met de twee regio's waar regioplannen ontbreken om te bezien waarom zij nog geen regioplan hebben kunnen opleveren en of zij extra ondersteuning nodig hebben, naast de 25.000 euro die elke regio³ in 2018 via het gemeentefonds heeft ontvangen voor het organiseren van bestuurlijke samenwerkingsafspraken in de regio.

De vertaalslag van regionale plannen naar concrete regionale en lokale uitvoeringsafspraken moet in de komende periode gemaakt worden. Tijdens bestuurlijk overleg op 11 december jl. heeft de VNG aangegeven dat alle regio's in 2019 uitvoeringsafspraken zullen maken. De uitvoeringsafspraken gaan o.a. over de verantwoordelijkheidsverdeling tussen gemeenten in de regio, de verdeling van het beschikbare budget en de wijze waarop samengewerkt wordt met partijen in de regio.

Landelijke ondersteuning van lokale en regionale partijen

In 2018 zijn diverse projecten in gang gezet die bijdragen aan de implementatie van de visie van de commissie Toekomst beschermd wonen. Zo zijn via ZonMw⁴ middelen beschikbaar gesteld voor experimenten om de samenhang tussen begeleiding en behandeling te verbeteren. Ook zijn via dit programma middelen beschikbaar gesteld voor gemeenten om de deskundigheid van hulpverleners in de wijk over mensen met psychische problematiek en multiproblematiek te bevorderen. Beide projecten dragen bij aan meer integrale zorgverlening en het flexibel kunnen op- en afschalen van zorg en ondersteuning. Ook zijn er via Platform31 in 2017 en 2018 diverse publicaties beschikbaar gekomen voor gemeenten, corporaties en zorgorganisaties waar zij hun voordeel mee kunnen doen. Zo verscheen er een stappenplan voor het in beeld brengen van de opgave voor de uitstroom uit beschermd wonen⁵, een publicatie over het vormgeven van kansrijke samenwerking tussen verschillende partijen bij de uitstroom uit beschermd wonen en de maatschappelijke opvang⁶ en een afsluitende publicatie met de lessen uit het experiment «Weer thuis in de wijk» 2016–2017⁷.

³ De nieuwe regio's hebben elk 25.000 euro extra ontvangen ten behoeve van het maken van aanvullende afspraken die nodig zijn bij de vorming van een nieuwe regio.

⁴ Onderdeel van het Actieprogramma lokale initiatieven voor mensen met verward gedrag

⁵ <https://www.platform31.nl/publicaties/zicht-op-uitstroom>

⁶ <https://www.platform31.nl/publicaties/handreiking-voor-kansrijk-samenwerken>

⁷ <https://www.platform31.nl/publicaties/zelfstandig-wonen-na-beschermd-wonen-of-opvang>

Door bij de meerjarenagenda betrokken partijen is afgelopen maanden gewerkt aan nieuwe activiteiten die bijdragen aan lokale versnelling voor de periode vanaf 2019. Het gaat om trajecten die passen binnen de acht thema's van de meerjarenagenda: (1) lokale en regionale samenwerking, (2) cliëntondersteuning, ervaringsdeskundigheid en betrokkenheid omgeving, (3) wonen, (4) vroegsignalering en schulden, (5) participatie, werk en inkomen, (6) toegang, (7) kwaliteit en vraaggerichtheid van ondersteuning en (8) continuïteit van zorg en ondersteuning. Ik noem er enkele.

Het actieprogramma «Weer thuis!», dat partijen op lokaal niveau ondersteunt bij het maken van bestuurlijke afspraken over de doorstroom naar een eigen woning met voldoende begeleiding, is verlengd en uitgebreid naar tien nieuwe regio's. Hiermee geven de Minister van BZK en ik invulling aan de moties van het lid Ronnes⁸ en de leden Dik-Faber en Voortman⁹. Voor de periode 2019–2020 verlengen BZK en VWS het kennis- en experimentenprogramma «Weer thuis in de wijk» bij Platform 31, waarin aandacht zal zijn voor inclusief wonen, een welkome wijk aanpak, vernieuwing van het wijkaanbod en de monitoring van zelfstandig wonen. VNG, Federatie Opvang, Leger des Heils en VWS gaan – conform de motie van het lid Peters c.s.¹⁰ – in 2019 met gemeenten en aanbieders verkennen hoe innovatie in de maatschappelijke opvang kan worden gerealiseerd, waarbij het streven is om mensen zo kort mogelijk in de (nood)opvang te laten verblijven en ze – in plaats daarvan – zoveel mogelijk in een thuissituatie te helpen. Er zullen pilots starten gericht op integrale toegang en op gespecialiseerde cliëntondersteuning voor daklozen of mensen die dakloos dreigen te raken. Ook start een project gericht op (vroegsignalering van) schulden en het voorkomen van huissuitzettingen.

In de periode 2019–2021 zullen de bij de meerjarenagenda betrokken partijen regelmatig bijeenkomen om de voortgang te volgen, eventuele knelpunten te bespreken en hiervoor adequate oplossingen te benoemen. Verder zal een «Versnellingsteam» ingesteld worden dat concrete activiteiten ter ondersteuning van de regio's gaat uitvoeren. Over het advies van het Schakelteam om bredere regionale ondersteuning te organiseren, ben ik in gesprek met de VNG, JenV en BZK. Gedachte is om beschermd wonen en maatschappelijke opvang hier in mee te nemen. Over de inrichting van deze ondersteuning informeer ik u nog voor het Kerstreces.

Verdeelmodel

Een belangrijk traject in het realiseren van het advies van de commissie Toekomst beschermd wonen is de ontwikkeling van een nieuw verdeelmodel voor beschermd wonen, maatschappelijke opvang en begeleiding (nieuwe taken Wmo 2015). Dit nieuwe model gaat op verschillende onderdelen afwijken van het huidige model. Het wordt:

- een objectief in plaats van een historisch verdeelmodel, met een verdeling op basis van vraag naar ondersteuning in plaats van een historische verdeling van het aanbod;
- een verdeling over alle gemeenten in plaats van alleen de centrumgemeenten, om de verantwoordelijkheid van alle gemeenten t.a.v. deze doelgroep te benadrukken en financieel te faciliteren;
- een geïntegreerd verdeelmodel voor de middelen voor beschermd wonen, maatschappelijke opvang en nieuwe (begeleidings)taken Wmo 2015, om de samenhang tussen deze vormen van ondersteuning beter te kunnen vormgeven.

⁸ Kamerstuk 29 453, nr. 444

⁹ Kamerstuk 34 775 XVIII, nr. 33

¹⁰ Kamerstuk 35 000 XVI, nr. 85

Tijdens bestuurlijk overleg in mei jl. hebben gemeenten, BZK en VWS gezamenlijk geconcludeerd dat het nieuwe verdeelmodel per 1 januari 2021 geïmplementeerd zal worden, tenzij nadere inzichten dit in de weg staan. Het jaar 2021 is een logisch moment, omdat de Wet langdurige zorg (Wlz) dan ook toegankelijk wordt voor mensen met een psychische stoornis en de invoering van een verbeterde verdeling van de verdeelmodellen in het gemeentefonds voor het sociaal domein plaatsvindt¹¹. Een gelijktijdige invoering maakt een integrale benadering mogelijk, waardoor recht kan worden gedaan aan de inhoudelijke samenhang tussen de verschillende onderdelen in het sociaal domein.

Inmiddels is het concept verdeelmodel gereed. Op een tweetal punten hebben de onderzoekers aannames moeten doen, omdat op dit moment onvoldoende informatie voorhanden is. Het betreft de gevolgen van de openstelling van de Wlz en de instroom vanuit aanpalende wettelijke kaders, zoals de Jeugdwet en de Zorgverzekeringswet. Om het inzicht in de stromen tussen de verschillende wettelijke kaders te vergroten, is onderzoek¹² uitgevoerd. Dit onderzoek is als bijlage bij deze brief toegevoegd. De conclusies uit dit onderzoek nemen BZK en VWS mee bij de verdere ontwikkeling van het nieuwe verdeelmodel.

Doelgroepen beter in beeld

Conform het Regeerakkoord werk ik aan het beter in beeld brengen van daklozen en dak- en thuisloze jongeren, maar ook van de mensen die in beschermd wonen verblijven. Dit sluit aan bij de moties van de leden Volp en Berckmoes-Duindam¹³, de motie Bergkamp¹⁴ en de motie van het lid Leijten¹⁵ waarin de regering wordt verzocht meer zicht te krijgen op bepaalde groepen.

Structurele monitoring

Ik vind het belangrijk tot structurele monitoring te komen die in de eerste plaats ten dienste staat van gemeenten. Zij moeten immers voorzieningen op maat aan hun inwoners bieden. De afgelopen maanden heb ik samen met de VNG en vijf gemeenten (Amsterdam, Arnhem, Den Haag, Groningen, Vlissingen) een pilot uitgevoerd om inzicht te krijgen in de monitoringbehoeften van gemeenten op het gebied van beschermd wonen en maatschappelijke opvang. De uitkomsten van de pilot zijn vervolgens getoetst bij een bredere groep gemeenten. Gemeenten geven aan meer zicht te willen krijgen op cliëntkenmerken, de verblijfsduur, mate van ambulantisering, maar ook eventuele cliëntzorgpaden en verhuisbewegingen. In het voorjaar van 2019 start de volgende fase van dit traject waarin de gewenste indicatoren verder zullen worden geoperationaliseerd. Op basis van de uitkomsten past VNG de landelijke gegevensuitvraag aan gemeenten aan.

Zoals toegezegd tijdens het AO maatschappelijke opvang op 13 juni jl. heb ik in bestuurlijk overleg met gemeenten gesproken over het gewenste inzicht op met name landelijk niveau (Kamerstuk 29 325, nr. 94). De conclusie is dat wij samen werken aan de verdere doorontwikkeling van de Gemeentelijke Monitor Sociaal Domein op de onderwerpen beschermd wonen en maatschappelijke opvang. De uitkomsten van de pilot zijn

¹¹ Zie voor meer informatie de meicirculaire gemeentefonds 2018, paragraaf 5.3: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/circulaires/2018/05/31/meicirculaire-gemeentefonds-2018>

¹² Onderzoek externe in- en uitstroom beschermd wonen en maatschappelijke opvang, Significant/APE. Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

¹³ Kamerstuk 29 325, nr. 84

¹⁴ Kamerstuk 29 325, nr. 85

¹⁵ Kamerstuk 29 325, nr. 82

leidend voor de gegevens die we hierover gaan verzamelen. Daarnaast gaan we verkennen of we ook het effect van de transformatie in beeld kunnen gaan brengen. Met andere woorden: wat merken cliënten hiervan? Hier worden cliënten uiteraard heel nadrukkelijk bij betrokken. Tot slot blijven we op specifieke onderdelen onderzoek uitvoeren. Denk bijvoorbeeld aan het in beeld brengen van de landelijke toegankelijkheid van de maatschappelijke opvang of het volgen van de uitvoering van regioplannen beschermd wonen en maatschappelijke opvang in regio's. Ik informeer uw Kamer over de ontwikkelingen op landelijk niveau, tenzij er aanleiding is om in te gaan op een specifieke situatie in een of meerdere gemeenten.

Rapport Inzicht in dakloosheid

Ik heb het CBS gevraagd onderzoek te doen naar de samenstelling van de groep daklozen en de ontwikkelingen daarbinnen over de jaren heen. De eindrapportage «Inzicht in dakloosheid» van het CBS is als bijlage aan deze brief toegevoegd¹⁶. De belangrijke bevindingen zijn als volgt:

1. De groep daklozen in Nederland kenmerkt zich door een relatief groot aandeel mannen, laagopgeleiden en niet westerse-allochtonen. Het grootste deel verblijft in één van de vier grote steden en is ongehuwd.
2. Aan dakloosheid gaat bij het merendeel van de mensen een jarenlange opeenstapeling van problemen vooraf. Denk bijvoorbeeld aan psychische problematiek of armoede. Het beeld dat dakloosheid (grotendeels) de consequentie is van een aantal specifieke life events – zoals baanverlies of echtscheiding (die zouden leiden tot «pechmannen» of «economisch daklozen») – is niet bevestigd in dit onderzoek.

Ik ga met de VNG, het CBS en bij de meerjarenagenda betrokken partijen in gesprek over de uitkomsten van dit onderzoek en de betekenis voor landelijk en regionaal beleid. Daarbij betrek ik ook de uitkomsten van het onderzoek van de G4 naar de ontwikkeling in het aantal daklozen in de afgelopen drie jaar dat begin 2019 beschikbaar is.

Landelijke toegankelijkheid van de maatschappelijke opvang

Het uitgangspunt van de Wmo 2015 is dat ingezetenen van Nederland die maatschappelijke opvang nodig hebben, altijd opgevangen moeten worden. Deze «landelijke toegankelijkheid» is geborgd in artikel 1.2.1 van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015).

Zoals gemeld in de voortgangsrapportage beschermd wonen en maatschappelijke opvang van 22 december 2017¹⁷ en tijdens het AO maatschappelijke opvang op 13 juni jl. heb ik in 2018 nieuw onderzoek uit laten voeren naar de landelijke toegankelijkheid van de maatschappelijke opvang (Kamerstuk 29 325, nr. 94). Dit onderzoek is op 7 december jl. afgerond en treft u als bijlage bij deze brief aan¹⁸. De uitkomsten van het onderzoek zijn teleurstellend; hoewel er een lichte verbetering zichtbaar is ten opzichte van 2017, krijgt nog altijd 24% van de mystery guests geen slaapplek. Daarnaast wordt 19% van de mystery guests doorverwezen naar een andere locatie/regio, waarbij onduidelijk is of dit geleid zou hebben tot een slaapplek. Tegelijkertijd zie ik ook het resultaat van de inspanning die een deel van de gemeenten sinds het vorige onderzoek heeft gepleegd. De gemeenten Rotterdam, Arnhem, Nissewaard en Zwolle scoorden vorig jaar slecht en nu goed.

¹⁶ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

¹⁷ Kamerstuk 29 325, nr. 92

¹⁸ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

Ik wil de gemeenten waar mystery guests geen toegang hebben gekregen tot een slaapplek – in het kader van het interbestuurlijk toezicht – vragen om een reactie op de bevindingen van de onderzoekers. Over die bestuurlijke reacties ga ik vervolgens met gemeenten indringend in gesprek. De uitkomsten daarvan neem ik mee in mijn beleidsreactie op het rapport, die u dit voorjaar tegemoet kunt zien. Daarin zal ik aangeven welke maatregelen de betreffende gemeenten, de VNG en ik nemen om de landelijke toegankelijkheid op orde te brengen.

Kinderen in de opvang

Voor kinderen is het een zeer ingrijpende ervaring als zij samen met (een van) hun ouders terecht komen in een locatie voor vrouwenopvang of maatschappelijke opvang. Doorgaans is de aanleiding al ingrijpend, maar ook het vertrek uit het eigen huis en het verblijf in een opvanglocatie heeft een forse impact. De sector heeft in de afgelopen jaren steeds meer aandacht gekregen voor kinderen en jongeren als zelfstandige individuen met een eigen hulpvraag waarin moet worden voorzien. Maar er is meer nodig. De verhalen van kinderen spreken boekdelen. Het is belangrijk dat deze kinderen, die in hele moeilijke en zorgelijke omstandigheden opgroeien, de juiste hulp krijgen en in een veilige omgeving met een eigen plek kunnen leven. Uitgangspunt daarbij is wat mij betreft dat kinderen niet in de maatschappelijke opvang thuis horen. En dat als zij daar toch terecht komen, zij de juiste hulp en ondersteuning ontvangen.

Op 2 juli jl. is in een bestuurlijk overleg tussen VNG, Federatie Opvang en VWS over «kinderen in de opvang» afgesproken een normenkader voor kinderen in de vrouwenopvang en de maatschappelijke opvang te ontwikkelen, in aansluiting op de motie van het lid Bergkamp¹⁹. Aanleiding vormde de «Eindrapportage Lenferink over kinderen in de maatschappelijke en de vrouwenopvang», waaruit onder andere blijkt dat niet helder is wat wordt verstaan onder «goede opvang» van kinderen in de opvang. Voor de vrouwenopvang is dit voorjaar een opzet voor een normenkader gemaakt, gericht op de veiligheid van slachtoffers van huiselijk geweld en het organiseren van een effectieve bovenregionale samenwerking in de vrouwenopvang. Ook voor de maatschappelijke opvang is reeds een handreiking voor de kwaliteitsontwikkeling opgesteld, namelijk de «Handreiking Kwaliteitseisen Beschermd wonen en Maatschappelijke opvang». Het is belangrijk daar op voort te bouwen. De Minister van VWS en ik hebben opdracht gegeven aan een externe partij om tot een aangepast normenkader voor de vrouwenopvang te komen, waarin het bestaande normenkader wordt aangevuld met normen over wat specifiek voor deze kinderen nodig is. Daarnaast hebben wij advies gevraagd over wat nodig is voor kinderen in de maatschappelijke opvang. Het normenkader en dit advies zijn in het voorjaar van 2019 gereed, waarna VWS met betrokken partijen in gesprek gaat over het vervolg.

Het is van belang dat deze kinderen goede ondersteuning en hulp krijgen. Ook waar het gaat om onderwijs. De motie Van den Hul²⁰ vraagt aandacht voor het belang van passend onderwijs in de vrouwenopvang en in het bijzonder voor het ontbreken van een standaardsamenwerking tussen de opvang en het onderwijs. Deze motie zal worden meegenomen in de lopende gesprekken van het Ministerie van VWS en het Ministerie van OCW met o.a. Federatie Opvang en gemeenten, waarbij zal worden gekeken hoe het onderwijs voor deze kinderen in de opvang beter vormgegeven kan worden en wat daarvoor nodig is, zodat een passend

¹⁹ Kamerstuk 29 538, nr. 236

²⁰ Kamerstuk 31 497, nr. 264

onderwijszorgarrangement georganiseerd kan worden. Ieder kind heeft immers recht op onderwijs. Voor wat betreft de oproep in de motie van het lid Peters²¹ c.s. waarin de regering wordt verzocht te voorkomen dat kinderen als gevolg van schulden of armoede uit huis worden geplaatst, kan ik melden dat de Ministeries van BZK, SZW en VWS deze motie betrekken bij de uitwerking van de afspraken uit het Interbestuurlijk Programma en onderdeel uitmaakt van de Brede Schuldenaanpak (actielijn «Problematische schulden voorkomen»).

Huurtoeslag

De afgelopen periode is gebleken dat sommige huurders die zelfstandig beschermd of begeleid wonen via een instelling in bepaalde gevallen door de verhuurder een huurovereenkomst krijgen aangeboden die geen recht geeft op huurtoeslag. De Belastingdienst beoordeelt deze overeenkomsten als betreffende een gebruik dat naar zijn aard van korte duur is. Op grond hiervan stelt hij na controle terugvorderingen in. Dit kan voor deze kwetsbare doelgroep tot ongewenste effecten leiden, zoals het ontstaan of een toename van schulden. Conform toezegging in antwoorden op Kamervragen van het lid Beckerman (Aanhangsel Handelingen II 2018/19, nr. 295) informeer ik u hierbij – mede namens de Minister van BZK – over de stand van zaken. BZK heeft samen met Federatie Opvang, Financiën en de Belastingdienst de afgelopen maanden verkend hoe de contractvorm voor bepaalde tijd passend door de sector kan worden ingezet. Hierover zal de Minister van Binnenlandse Zaken u namens het Kabinet begin 2019 verder informeren.

Tot slot

Het Actieprogramma Dak- en thuisloze jongeren, de meerjarenagenda beschermd wonen en maatschappelijke opvang, het nieuwe verdeelmodel en het vergroten van het inzicht vormen een samenhangend pakket aan maatregelen om te bevorderen dat mensen op eigen wijze kunnen deelnemen aan de samenleving. Ik zet me hier volop voor in, samen met andere departementen, landelijke en lokale partijen.

De Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
P. Blokhuis

²¹ Kamerstuk 35 000 XVI, nr. 85